

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 13P/165/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2312211802
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Singerová
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2014:2312211802.20

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní pred sudkyňou JUDr. Zuzanou Singerovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: J. L., narodená XX.X.XXXX, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov - matka : J. F., narodená XX.X.XXXX, bytom „R. S. P. P. - B., B. XXX, K., zastúpená opatrovníčkou Mgr. Veronikou Soósovou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Dunajská Streda a otec : A. L., narodený XX.X.XXXX, bytom R. M. F.Á. XXX, o úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

Maloleté dieťa sa zveruje do osobnej starostlivosti otca, ktorý ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

Matka je povinná prispievať na výživu mal. dieťaťa od 4.8.2014 výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa podľa osobitného zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom v čase splatného výživného s tým, že výživné je splatné vždy do 15-teho dňa v mesiaci, k rukám otca maloletého dieťaťa.

Zaostalé výživné za obdobie od 4.8.2014 do 27.11.2014 vo výške 105,89 eur súd povoľuje matke zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach po 5 eur, až do zaplatenia spolu s bežným výživným, pod hrozbou straty výhody zo splátok.

Matka je oprávnená stýkať sa s maloletým dieťaťom každú párnú sobotu v roku, v čase od 14.00 hod. do 16.00 hod., za prítomnosti otca, v mieste bydliska matky, s tým, že otec maloleté dieťa na styk matke do miesta jej bydliska prinesie a po ukončení styku ho z miesta bydliska matky odnesie.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Otec sa návrhom zo dňa 21.5.2012 domáhal úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, pretože s matkou spolu nežijú. Maloleté dieťa navrhol zveriť do svojej starostlivosti, z dôvodu psychického ochorenia na strane matky, pre ktoré psychicky trpí aj maloleté dieťa a matku navrhol zaviazat' prispievať na jeho výživu výživným v minimálnej výške 25,38 eur mesačne a styk maloletej s matkou ponechať bez obmedzenia.

Otec vypočutý na pojednávaní na svojom návrhu trval a záverom navrhol styk matky s maloletou upraviť v rozsahu dvoch dní za mesiac, v sobotu alebo v nedeľu na dve hodiny, za jeho prítomnosti, ale mimo

miesta bydliska maloletej, z dôvodu výhrad voči prítomnosti matky v jej bydlisku, pričom vyjadril ochotu maloleťu na styk vozíť do miesta bydliska matky.

Matka vypočutá na pojednávaní s návrhom otca nesúhlasila, naopak navrhla maloleté dieťa zveriť do svojej osobnej starostlivosti s tým, že ho bude vychovávať podľa pravidiel Ježiša Krista, otca navrhla zaviazat' na platenie výživného vo výške 250 eur mesačne a zakázať mu styk s maloleťou, kým sa nevyliedzi z alkoholizmu.

Uznesením č.k. 13 P 165/2012- 539 zo dňa 17.10.2014 súd ustanovil matke na ochranu jej záujmov opatrovníčku, pretože bolo v priebehu konania zistené, že matka trpí duševnou poruchou.

Súd vec rozhodol bez prítomnosti matky, ktorá mala predvolanie na pojednávanie vykázané cestou opatrovníčky a aj bez prítomnosti opatrovníčky, ktorá svoju neúčast' neospravedlnila.

Kolízny opatrovník navrhol zveriť maloleťu do osobnej starostlivosti otca, ktorý ju bude zastupovať a spravovať jej majetok, pretože otec má vytvorené vhodné bytové podmienky a aj osobnostné predpoklady na riadnu starostlivosť, ktorú aj od 4.8.2014 vykonáva, v čom sú mu nápomocní jeho rodičia, ktorí bývajú v tesnej blízkosti a vykonáva ju riadne, o čom svedčí správa z materskej škôlky maloletej. Výživné zo strany matky navrhol určiť vzhľadom na jej príjem a dve vyživovacie povinnosti v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neploleté dieťa od 4.8.2014, s tým, že zaostalé výživné navrhol splatiť v 5 eur mesačných splátkach. Styk odporučil upraviť každú párnú sobotu v roku od 14.00 hod. do 16.00 hod., za prítomnosti otca maloletej, vždy v mieste bydliska matky maloletej.

Súd sa pred rozhodnutím oboznámil s výsluchom matky a otca a prečítaním s dokladmi o príjmoch a výdavkoch matky a otca, s dokladmi o výdavkoch maloleteho dieťaťa, s lustráciou a oznámeniami Sociálnej poisťovne, s doklady o výdavkoch a príjmoch matky, s rodným listom maloletej, s potvrdením o príjme otca, s oznámeniami ORPZ, Mestskej polície Šaľa, so správou Obce Dlhá nad Váhom, s vyjadreniami Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, so správou o šetrení pomerov, s rozsudkom Okresného súdu Bratislava, s fotodokumentácia, so správou a s potvrdením z materskej škôlky, s vyjadrením F. L. zo dňa 24.2.2013 a 27.11.2013, s lekáorskými správami ohľadne zdravotného stavu matky, s pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 12Ps/10/2013, 12P 100/2011 a 16 Em 2/2014 zistil nasledovný skutkový stav:

Maloleté dieťa pochádza z partnerského vzťahu rodičov, ktorí spolu nežijú od februára 2011. Osobnú starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečovala po prerušení spoluzitia matka, otec sa s maloleťou stýkal a riadne prispieval na jej výživu výživným vo výške 250 eur mesačne, tak ako sa rodičia mimosúdne dohodli. Tunajší súd uznesením č.k. 13P/165/2012-121 zo dňa 19.12.2012 v spojení s uznesením Krajského súdu Trnava č.k. 10 CoP16/2013-203 zo dňa 9.5.2013 dočasne upravil styk maloleteho dieťaťa s otcom, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.6.2013. Na návrh otca tunajší súd uznesením č.k. 13P/165/2012-188 zo dňa 30.4.2013 dočasne zveril maloleté dieťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorú mali zabezpečovať v týždňových intervaloch, ktoré uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože bolo ďalším predbežným opatrením tunajšieho súdu č.k. 13 P/165/2012- 381 zo dňa 10.2.2014 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trnave č.k. 10 coP 14/2014-501, 10 CoP 15/2014 a 10 coP 16/2014 zo dňa 28.5.2014 zrušené a matke bolo nariadené odovzdať maloleté dieťa do starostlivosti otca až do právoplatného skončenia konania o úpravu práv a povinností k mal. dieťaťu, ktoré uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.7.2014. Matka si svoju povinnosť dobrovoľne odovzdať maloleté dieťa otcovi nespĺnila a preto bola maloleťu matke odňatá pri nútenom výkone rozhodnutia a odovzdaná do starostlivosti otca dňa 4.8.2014, kde je doposiaľ. Maloleťu od 2.9.2014 navštevuje materskú škôlku a zo správy z 30.9.2014 vyplýva, že oproti minulosti je smelšia a začína komunikovať s deťmi. Maloleťu chodí do škôlky čistá a upravená, väčšinou ju sprevádza otec, poplatky sú načas uhradené. Maloleté dieťa je zdravé, podľa otca má iba problém so zubami, pre ktoré je už objednaná k zubnému lekárovi.

Otec žije spolu s maloletou v rodinnom dome, ktorého je vlastníkom a má vytvorené vhodné bytové pomery na zabezpečenie starostlivosti o maloleté dieťa, s ktorou mu pomáhajú aj jeho rodičia bývajúci v blízkosti. Otec požíva dobrú povest' v obci a aj u zamestnávateľa. Je riadne zamestnaný v spoločnosti Duslo a.s. pričom v roku 2013 dosahoval priemerný čistý mesačný príjem vo výške 700 eur, ktorý sa zvyšuje priemerne o 20 eur na mesiac ročne. Iné príjmy nemá a je nemajetný. Otec platí úver v celkovej výške splátky 240 eur mesačne, ktorým pokryl neprimerané finančné požiadavky matky a ktorý bude platiť ešte jeden rok. V prospech maloletej má uzavretú životnú poisťku a aj dôchodkové sporenie a pripoistenie. Otec nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

Matka dlhodobo trpí duševnou poruchou, ktorá sa prejavuje opakovaným kverulovaním a religióznym centrovaním sa matky, pričom sa mala v minulosti pokúsiť aj o samovraždu. Matka bola opakovane psychiatricky liečená, naposledy od augusta 2014 do novembra 2014 bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení Nemocnice v Ružinove, odkiaľ bola dňa 7.11.2014 prepustená do zariadenia sociálnych služieb. Na tunajšom súde sa pod sp. zn. 13P/165/2012 vedie konanie o posúdenie spôsobilosti na právne úkony matky, na návrh Okresnej prokuratúry Galanta z dôvodu opakovaných nedôvodných trestných oznámení matky. Aj v tomto konaní matka súdu podala viacero zmätočných podaní religiózneho charakteru adresovaných rôznym štátnym orgánom, predstaviteľom štátnej moci a náboženskej obci. Uznesením č.k. 13 P 165/2012-97 zo dňa 13.11.2012 súd nariadil znalecké dokazovanie na posúdenie psychickej spôsobilosti matky zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, ktoré bolo uznesením č.k. 13 P 165/2012-280 zo dňa 10.7.2013 zmenené v časti osoby znalca a uznesením č.k. 13 P 165/2012- 521 zo dňa 25.8.2014 zrušené v celom rozsahu, pretože v konaní o spôsobilosti na právne úkony matky bol dňa 3.6.2014 podaný znalecký posudok, z ktorého súd zistil, že matka trpí duševnou poruchou trvalého charakteru, z dôvodu, ktorej znalec navrhol obmedziť jej spôsobilosť na právne úkony v rozsahu podávania podnetov na štátne orgány a orgány samosprávy. Znalec sa vyjadril, že matka je vďaka liečbe aktuálne v psychicky kompenzovanom stave, ale jej budúca prognóza je vágna. Maloletá bola počas znaleckého vyšetrenia u matky a podľa znalca bola upravená, ale málo komunikatívna, pričom rovnaký názor mal na maloletú aj ošetrojúci psychiater matky, podľa ktorého je maloletá mutistická a nekomunikatívna. Matka má ešte dve ďalšie vyživovacie povinnosti, na maloletého U., narodeného U.X.X.XXXX J. , narodeného XX.XX.XXXX, ktoré deti žijú so svojim otcom.

Podľa § 28 ods.1 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa; zastupovanie maloletého dieťaťa; správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 36 ods.1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 65 ods.1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 62 ods.1 až 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné

má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Týmto osobitným zákonom je zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pričom podľa jeho znenia v čase vyhlásenia rozhodnutia je minimálne výživné 27,13 eur mesačne

Podľa § 75 ods.1 veta prvá Zákona o rodine pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú a preto je v zmysle citovaných ustanovení Zákona o rodine dôvodné upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. V konaní bolo preukázané, že matka maloletého dieťaťa, ktorá oň zabezpečovala osobnú starostlivosť trpí duševnou poruchou, ktoré ochorenie destabilizovalo výchovné prostredie maloletého dieťaťa natoľko, že súd matke predbežným opatrením nariadil odovzdať maloleté dieťa do starostlivosti otca, kde je od 4.8.2014. Maloletému dieťaťu sa v starostlivosti otca darí dobre a v porovnaní z predchádzajúcim obdobím sociálnej izolácie je komunikatívnejšie a dobre sa zadaptovalo aj v predškolskom zariadení, ktoré navštevuje. Otec má vytvorené po každej stránke vhodné podmienky na zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloleté dieťa, dieťa má rád a riadne sa oň stará, tak ako sa staral aj v období, keď bolo v osobnej starostlivosti matky a prispieval na jeho výživu aj nad rámec mimosúdne dohodnutého výživného. Pre duševné ochorenie matky sa na tunajšom súde aktuálne vedie konanie o jej spôsobilosti na právne úkony, kde bol dňa 3.6.2014 podaný znalecký posudok zo závermi stabilizácie jej stavu v prípade medikamentózneho liečby, ale vážnej prognózy do budúcnosti, čo potvrdila aj dlhodobá hospitalizácia matky na psychiatrickom oddelení, v dôsledku ktorých skutočností bola vec vrátená znalcom na dovyštenie. Matka bola z hospitalizácie prepustená len krátko pred vyhlásením rozhodnutia v danej právnej veci do domova sociálnych služieb, pretože nemá zabezpečené vlastné bývanie. Vzhľadom k všetkým uvedeným skutočnostiam súd zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti otca, pričom prihladol aj na vyjadrenie kolízneho opatrovníka a zároveň rozhodol, že otec bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok z dôvodu aktuálne negatívnej sociálnej situácie na strane matky. Od zmeny výchovného prostredia maloletého dieťaťa súd uložil matke povinnosť prispievať na jeho výživu výživným v minimálnej výške, pretože takto určené výživné zodpovedá zárobkovým možnostiam matky, ktorá je z dôvodu svojho psychického ochorenia invalidná a aj keď poberá invalidný dôchodok, má ešte dve ďalšie vyživovacie povinnosti a zodpovedá aj jej majetkovým a sociálnym pomerom, ktoré sú nepriaznivé, pričom s takýmto rozhodnutím súhlasil aj otec a kolízny opatrovník.

Zostalé výživné za obdobie od 4.8.2014 do 27.11.2014 v celkovej výške 105,89 eur, ktoré pozostáva z alikvotného výživného za mesiac august 2014 vo výške 24,50 eur (27,13 eur/31 dní x 28 dní) a z výživného za mesiace september až november 2014 vo výške 81,39 eur (3 x 27,13 eur), povolil súd matke zaplatiť v splátkach vo výške 5 eur mesačne, až do zaplatenia, spolu s bežným výživným, pod hrozbou straty výhody zo splátok.

Styk matky s maloletým dieťaťom súd upravil, vzhľadom k odôvodneným námietkam otca ohľadne výhrad k prítomnosti matky v mieste bydliska maloletého dieťaťa, v rozsahu každej párnej soboty v roku, v čase od 14.00 hodiny do 16.00 hodiny, vždy za prítomnosti otca, ktorý je povinný maloleté dieťa na styk matke prinesie do miesta jej bydliska a po ukončení styku odvieť maloleté dieťa domov.

O trovách skonania súd rozhodol v súlade s § 146 ods. I písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní od dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

V prípade, ak povinný dobrovoľne nesplní svoju povinnosť vyplývajúcu mu z právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa osobitného zákona.